

Nepartinis darbininkų laikraštis
 Semanario Lithuano Independente
 PRENUMERATA: rašijoj ir visoj Pietų Amerikoj
 metams 125000, Lietuvoj ir kitur 205000
 Atskiras numeris — 300 reisų
 S. PAULO, Rua da Moo'ca, 424

LIETUVIŲ AIDAS

BRAZILIJOS JORNAL LITHUANO ECHO.

Nepartinis darbininkų laikraštis
 Semanario Lithuano Independente
 Leidžia ir Redaguoja
 A. OUTKUS
 Redakcijos ir Administracijos adresas
 S. PAULO R. da Moo'ca, 424

7-ti metai

Brazilija — São Paulo, 1936 m. Feveiro—Vasaris 1 d.

Nr. 5 (292)

Tolimieji Rytai vėl kreipia viso pasaulio dėmesį

12,000 darbininkų streikuoja Lenkijoje

Tabako ir alkoholinių gerimų monopolijų darbininkai viso 12,000 paskelbė streiką dėl sumažintų jiems algų. Darbininkai darbo neapleido, bet atsisako priimti jiems mokamo sumažinto mokesčio.

Nuo karščio mirė keturi žmonės.

Per pereitą ir šią savaitę Brazilijoje buvo užėjusi didelių karščių banga temperatūra siekė iki 40°.

Rio de Janeiro mieste per šią savaitę nuo karščių mirė keturi žmonės. Paskutinės dvi dienas karščiai siekė tiek sumažėjo.

Komunistų prašymui atmetami

Po komunistinio sukilimo daug yra arėstuota žmonių ypač inteligentų, kurie įtarti komunistiniame veikime. Dabar paduodami yra prašymai, kad areštuotieji inteligentai būtų paleisti laisvėn, nes jie neturėjo jokio ryšio su sukilėliais. Bet teismas iki šiolieji prašymai nepatenkino. Dėl areštuotų darbininkų prašymų niekas neduoda, kad juos paleistų, o tik inteligentus norima išlaisvinti. Mat, darbininkai neturi nei pažinčių nei pinigų patekę kalejman praranda ir «draugus»

Graikijoje laimi liberalai

Graikijoje sugražintas karalius ir įvesta monarchia. Karliumi yra Jurgis II. Dabar Graikijoje eina parlamento rinkimai, kurios laimi liberalai. Respublikos šalininkai Graikijoje dar lafkosi stipriai.

Ir monarchistai ir fašistai negali veikti

Brazilijos vyriausias tribunolas neužregistravo Brazilijos monarchistų partijos, kaip priešingą respublikoniškam režimui. Fašistai taip pat gal bus išbraukti.

Vokietijoje dvikova privaloma

Vokietijoje išleistas viduramžiškas parėdymas, kurio autorius yra pats Hitleris. Nuo šio laiko Vokietijoje įvedama privaloma dvikova studentų tarpe. Vadinas, jei studento garbė kas užgavo, jis turi šaukti savo priešą dykavon ir su jo kautis iki mirties. Nes Hitleris sako, garbė galima atitaisyti tik krauju.

Ex-kaizeriui 77 metai

Šiomis dienomis Vokietijos «dėvo pateptasis» ex-kaizeris šventė savo 77-ųjų metų jubilėjų. Jis gyvena Olandijoje ir negali grįžti į tą žemę, kuria Dievas pavedė jam valdyti, t.y. Vokietiją.

Didelės sniego audros Rusijoje

Iš Sovietų Rusijoje pranešama, kad tenaisiaučia didelės sniego audros. Tolimuose Rytuose taip pat sniego pūgos daro didelės nuostolius. Rusijoje jau žuvo nuo sniego audrų keliolika žmonių.

Lietuvoje susekta snipų organizacija

Italai vėl pralaimėjo abisinams

Japonija stiprinasi Mongolijos pasienyje

Tolimieji Rytai vėl atkreipė viso pasaulio dėmesį, nežiūrintį ir to, kad kitos valstybės yra užsiėmus savais reikalais. Japonai visą laiką mėgino veržtis Kinijon ir ten siūsti savo kariuomenės delfs. Bet paskutinėmis dienomis japonų veržimas pasidėjo ir Mongolijon. Prie Mandžiurijos ir Mongolijos sienos jau įvykė susisaukdymai tarp mongolų ir japonų.

Iš Japonijos pranešama, kad Mongolija pradėjusi koncentruoti savo jėgas Mandžiurijos pasienyje ir yra pasiruošusi bile kokiame užpuolimui. Japonai sako, kad Mongolai pasieny turi 150,000 žmonių kariuomenę, 100 orlaivių ir 20 tankų. Ir visa tai raudasi prie Mandžiurijos pasienio. Japonai taip pat nesnaudžia, jie pirmie-

ji išsaukė konfliktą įsiverždami į Mongoliją ir apsaudydami mongolų sargybą, o kuomet mongolų kareiviai atmušė japonus ir pradėjo stipintis nuo japonų užpuolimo, tai japonai skelbia, kad mongolai nori pulti Mandžiuriją. Dėl per didelio Japonijos akiplėšiskumo, nepatenkinti yra patys japonai. Dėl to, kaip pranešama iš Sovietų Rusijos Sibiro, kad japonų kareiviai su visais ginklais būriais pereina Sovietų rubežių ir pasiduoda rusams. Taip šiomis dienomis 104 japonų kareiviai su visais ginklais perėjo pas rusus ir pereikė savo nepasitenkinimą japonų militaristais dėl okupavimo Mandžiurijos, dėl veržymosi Kinijos ir dėl kesinimosi užimti Mongoliją.

Suarestuoti Lietuvoje penki vokiečių snipai

Didysis Lietuvos kaimynas - Vokietija seniai žvelgia į Lietuvą. Vokietijos nacių programoje yra įrašyta: «veržimasis į rytus». Vokiečiai ir veržiasi visokiais būdais, žinoma, Lietuva Vokietijai yra mažas kaimas, bet Lietuvą yra vartai vokiečių erdvei, kurios jie taip reikalingi. Dėl to išeiti į erdvę, reikia pereiti tuos vartus, reikia pirma apsidirbti su Lietuva. Ir tiesia savo tinklus vokiečiai ant Lietuvos visokiais būdais. Nėgana to, kad vokieškas Klaipėdos seimolis dirba vokiečių naujai, bet pačioje Lietuvoje jie dar organizuoja savo snipų organizuojos. O vokieškiems snipams padeda veikti Lietuvoje vadinamieji voldemarininkai, kurie pereitą savaitę trys tapo nuteisti sušaudyti už veikimą prieš Lietuvą ir

kesinimąsi su vokiečių pagalba nuversiti dabartinę vyriausybę ir valdžion pasodinti Voldemarą.

Sausio 29 d. Havas iš Kauno praneša, kad Lietuvos policija susekė vokiečių snipų organizacija Naumestyje ir kad areštuoti tapo penki snipai. Vokiečiams šnipinoti Lietuvoje nėra sunku, nes Lietuvos karininkų tarpe yra voldemarininkų, kurie remia vokiečius. Vadinasi Lietuva laiko savo priešus kariuomenės dalyse. Perėitą savaitę nuteisti sušaudymui irgi yra karininkai, kurių vienas yra Jonas Karutis, Voldemaro dešinioji ranka. Iš viso to pasirodo, kad patys tautininkai ruošia Lietuvos pardavimą. Juk voldemarininkai yra tautininkai. Tai ve prie ko veda tautininkai Lietuvą.

Italų pranesimai sako, kad jie abisinius baigia sumusti

Apie abisinių—italų karą Afrikoje paduodami nevienodi pranesimai, kurie vienas kitam prieštarauja. Kuomet abisinai iš Addis Abebo praneša kad jie turi užėmę geriausias pozicijas, kad paėmę iš talų daug ginklų ir išžudę daugybę italų kareivių, tai italy pranesimai iš Romos sako visai kita; jie tuojaus užginčija abisinių pranesimus ir paduoda prieštaraujančias žinas, kad girdi tiek ir tiek tūkstančių krito abisinių kare su italais, kad toks ir toks miestas yra paimtas iš abisinių ir tt. Taigi labai sunku suprasti, kas laimi tame kare — italai, ar abisiniai. Šiomis dinomis abisinai praneša, kad jie iš Italų paėmė tvirtovę Dėra ir kels vėžimus visokios karo medžiagos, šautuvų, kulkosval-

džių ir kitokio karo grobio. O italai praneša kad paskutinėmis dienomis jie užėmę yre geriausias pozicijas ir kad su dideliu pasisekimu bombardavo kelis miestus ir sudėgino kelias bažnyčias Tambiem provincijoje, kad čia krito abisinių apie 5,000 žmonių. Iš pranesimų atrodo, kad abėjoms šalim kariauti «sekasi».

Egipte darosi neramiau

Egipte neramumai įgauna aštresnes formas, studentų riaušės su policija tebevyksta, vyriausybė uždarė universitetą.

Sovietų—Urugvajaus santykiai

Kaip žinome, Urugvajus nutraukė diplomatinis ir prekybinius santykius su Sovietų Rusija. Sovietai Urugvajaus vyriausybę Tautų Sąjungai. Urugvajaus prezidentas pareiškė, kad Urugvajus gali atnaujinti santykius su Sovietais, jeigu tik pastarieji pakeis savo politiką, ir norės komunistų veikimo Taigi, Urugvajaus ir Sovietų santykiai gali būti vėl atnaujinti.

Protestas prieš tikybos mokymą mokyklose

Įvedus privalomą tikybos mokymą Brazilijos mokyklose, pozityvistai pasiuntė ilgą protestą Rio de Janeiro prefeitui Dr. Pedro Ernesto, kuriame tarp kitko, sako: Religijos įvedimas mokyklose, yra atentatas prieš respubliką. Iš maldnamių ir bažnyčių tikybą perkelti į mokyklas, tai reiškia skelbti mokslui bankrotą

Pasakyta švena teisybė. Mokslas neprivalo būt maišomas su religija ir jos dogmomis.

Vidudienio poilsis darbininkams

Užėjus dideliems karščiams, Rio de Janeiro prereitas išleido parėdymą, kad darbininkai dirbantieji ant atviro oro, gauna dvi valandas poilsio su teise gauti atlyginimą už tas dvi valandas. Nedirbamos valandos paskirtos nuo 11 iki 13.

Studijuos darbininkų atlyginimą

Prie darbo ministerijos yra paskirta speciali komisija, kuri studijuos darbininkų atlyginimą ir nustatys darbininkams algų minimumą. Iki šiolieji algų minimumo nebuvo, vienos imonės mokėjo mažas algas, kitos dar mažesnes. Dabar vyriausybė pati algas darbininkams nustatys.

Lietuvos mokesčiai Tautų Sąjungai

Lietuva yra Tautų Sąjungos narys, tai turi mokėti ir nario mokesčių. Lietuva šiais metais nario mokesčio turi sumokėti Tautų Sąjungai 115.000 francų frankų. Taigi tokia suma Lietuvai kaštuoja tas malonumas, kad ji gali skaitytis Tautų Sąjungos nariu, bet balso neturi jokio; ten vadovauja didžiosios valstybės, kaip Aaglija, Rusija, Francūzija. Naudos Lietuvai iš to nėra jokios, nes kaip lenkai atėmė iš Lietuvos Vilniaus krastą, tai Tautų Sąjunga tik nusijuokė iš Lietuvos skundo. Nes Tautų Sąjungos vadovai visuomet palaiškė ir palaikys stipresnis

LAIŠKAI REDAKCIJOJ

L. Petraitis, V. Vituskis, S. Sedzevičius, A. Spinkus, F. Leščinskas, A. Ramoška, A. Varsa A. Tamašauskas, A. Vaivuckas, M. Kaziela, J. Stankūnavičius, P. Pakalnis, P. Andruska, J. Marmos, J. Žičuks, B. Petrašūnas, J. Zigmantas, J. Rauba, A. Jasiūnas, A. Kunigonis.

RADIO

Pigiai pasiduoda radio su 5 lempomis už 400\$000. Kreiptis Rua João Caetano 91, nuo 5 iki 8 val. vakaro.

Apžvalga

KELIAS RASTAS GERAS, BET ...

Pereitą sykį mes rašėmė, kad mūsų kolonijoj, kur iki šiolei buvo tiek daug nesantaikos, keršto, ir neapykantos, padarytas pirmas žingsnis į bendrą darbą ir padėtas tvirtas šio darbo pagrindas, kuris, neliesdamas politinių, visuomeninių ir religinių tarp mūsų kolonijos pasaulėžūrų skirtumų, subendrins mus į tvirtą ekonominį vienetą. Tai žemės ūkio kolonizacijos darbas. Nes visiems, rodos, turėtų būti aišku, kad ekonominė kolonijūjos kėliamas, yra bendres visų Lietuvos išeivų rupeštis. Dėl to tam darbu, mūsų manymu, niekas negalėtų būti priešingas ir kiekvienas šią darbą turėtų remti, dirbti, duoti nurodymus, taisyti klaidas ir tt. Nes visi jau suprato, kad mums reikia, pagaliau, pastatyti kolonijoj tokį stulpą, apie kurį galėtų cementuotis visa 30—ties tūkstančių išeivija.

Bet turime pasakyti, kad mūsų optimistiška mintis per anksti buvo išreikšta. Pasirodo, kad tarp mūsų yra įsiviešpatavęs užkeltėjęs fanatizmas, kuris stoja skersai kelio net ir opusios kolonijos klausimus svarstant, kur visuomeniniai, politiniai ir religiniai įsitikinimai paliekami neličiami.

Mes jau buvome minėję, kad bendram kolonijoj darbu priešingai yra Lietuvos valstybės išdų eikvotojai, «lietuviškų namų» gaspadoriai, kuriems kolonijos reikalai nė per juodimą nago nerūpi. Ir kam jėm turėti rūpėti tas darbas, kam jie turi jį dirbti, kad jie be jokio darbo gauna iš Lietuvos litus. Visi juk žino, kad tuos «lietuviškuose namuose» susimėtę yra keli latreliai kurie jokio darbo dirbti nenori. Tai kaip jiems dar rūpės visos kolonijos reikalas.

Jie nepritardami tam darbu teisingai, kad lietuvij ūkio kolonizacijai vadovauja Duktus su Uekum. Bet kas priklausė ir dar tebepriskauso «Grūdo» draugijoj, tas žino kas ten vadovauja. Duktus net nėra tos draugijos narys, o kad jis dalyvavo viename tos draugijos susirinkime, tai tik kaip laikrščio atstovas.

Bet nė čia yra šio pakastas. Tikra priežastis «lietuvij s-gos» latreliu nepritarimo tam darbu glūdi tame, kad jam pritaria «Aidas» ir šią darbą remia. Jeigu taip, tiai Aidas ir žiūrės, kad šiuo darbu nesinaudotų, arba geriau sakant, kad tam darbu nekenktų «lietuviško namo» smugelninkai, kaip jau syki, prieš kelis metus, Mačiuliui vadovaujant, jie norėjo «Grūdo» vardu pasipelnyti. Taigi, jie mato, kad dabar jie to padaryti negalės, tai ir atsisako prieš šio darbo prisidėti.

Antra priežastis, kuri juos nubaidė nuo šio darbo tai ta, kad per paskutini «Grūdo» susirinkimą vienas kalbėtojas yra išsireiškęs, kad Brazilijos lietuviams reikia eiti prie to, kad būtų sustabdytos siunčiamos iš Lietuvos pašalpos neproduktingam darbu, nes esą tos pašalpos negailėstingai yra paaimamos iš Lietuvos ūkininkų, o čia jos tarnauja kolonijos griovimo darbu. Kadangi tai girdėjo ir «lietuviškų namų» atstovas, tai ir nusitarė jie, kad geriau nesidėti prie šio darbo, nes dar ko gero, «Grūdas» gali pareikalauti, kad Lietuvos valdžia nesistų latreliams pašalpų griovimo darbu.

Ot, tos priežastys ir privertė «lietuviškų namų» gaspadorius prie lietuvij kolonizacijos darbo nesidėti ir jam nepritariti, bet priešingai - ši darbą griauti, to darbo vadovus šmetžti, kad sumažinti jo reikšmę Lietuvos akysė.

Visą šią Brazilijos lietuviams turi gerai įsidėti satį į galvą ir tinkamai įvertinti «lietuviškų namų» ir jų gaspadorių žalimą dardą visai kolonijai.

Nepolitikuokim!...

Pas mus lietuviams labai madoje paskutiniū laiku kalbėti apie «politiką». Kai kurie mūsų laikraščiai neapleidžia nė vieno numerio neparašę «apie politikavimą žalingumą» ir ragina lietuviams mesti «politikavimą», nes «politika» esą gali atnešti «liudnų pasekmių». Nežmirštama taip pat tų pasekmių ir pavyzdžiais pailiuoti primenant Garso laikus. Tie «politikos» priešai dar ir pagazdina lietuviams - jei politikuosite, tai ir jūs to susilauksite.

Tas, žinoma, geras daiktas, kad savo tautiečius perspėja; nes jeigu keli kolonijos asmenys kuo nors prasikaltavėtos vėtos tvarkai, tai tuo pačiu kenčia ir visa kolonija.

Bet vis dėlto reikia pasakyti, kad lietuviai yra ramūs ir jie nėra linkę daryti kokius nors prasikaltimus bei prasižengti šios šalies įstatymams. Tuo labiau lietuviams neužsiima jokia politika, lietuviai nedalyvauja jokiose politinėse organizacijose ir nenagrinėja jokių politinių klausimų. Dėl to ir barti, gaudinti lietuviams «liudnoms pasekmėms», yra neprotinga. Nes visi matome, kad lietuviai nepolitikuoja. Pasakysiu, politika daugiau užsiima tie, ką norėtų būti kolonijos sargais. Ir toji politika, iš tikrųjų, net ir labai žalinga.

Mums išeiviams neprivalo rūpėti, kas dedasi šalies viduje, kokios politinės srovės tarp save kovoja. Mums, kaippo išeiviams, turi rūpėti tik darbas ir ramus gyvenimas, o nė šalies politinė santvarka. Neprivalom taip pat eiti ir šios šalies politinės santvarkos sargų pareigas. Ne mes ją sukūreme, ne mum apie ją ir kalbėti kaip bėtiems.

Bet vis dėlto pas mus yra politikos «priešai», kurie gaudina koloniją «liudnoms pasekmėms» dėl politikavimo, o patys tos politikos uatšisako ir visokius «receptus» rašo savo laikraščiuose pašalinimui «komunistinio pavojaus». Nors tie «receptai» yra parašyti bukapročių, fanatiškiausių davatkų, bet vis tiek jie priimami už «gerą pinigą» ir spausdinami laikraštjė tų, kurie visuo-

met rėkia: Nepolitikuokim!.

«Šviesa» paskutiniame savo numeriy talpina straipsnelį vieno «gudraus» fanatiko apie komunizmo pavojų ir sako, kad: komunizmo pavojus Brazilijos dar nepašalintas, kad komunizmas glūdi laisvamanybėje. Nes «kur bedieybė, ten ir komunizmas» Bedieviai, sako «Šviesos» pisorius, prisiplaka prieš valdžios ir paskui nuodija visuonene ir platina komunizmą.

Tai tokia nesąmonė pasakyta, kokią gali pasakyti tamsiausia Lietuvos davatkėlė, kad kur laisvamanybė, ten ir komunizmas. Juk mes šiandieną pasauly turime laisvamanių didžiausių nacionalistų ir komunizmo prešų. Dr. J. Šliupas yra didelis nacionalistas ir nemažesnis komunizmo priešas, bėt taip pat jis yra Lietuvos laisvamanių apšaltas. Kitas nemažesnis laisvamaniš lietuvis Dr. Graičiūnas. artimiausias Dr. Šliupo bėiulis yra didelis tautininkas, ir aršus komunizmo priešas už tautinį veikimą Smetona jį norėjo apdovanoti, ordenu, bet jis, nepripažindamas jokių medaliku, atsisakė jį priimti. Vokietijos diktatorius nors pats yra katalikas, bet jos nepripažįsta ir su kunigais ir katalikaiš veda aršią kovą. Bet jis ir komunistams kapoja galvas. Čia Brazilijoj turime iš aukštų politikų ir visuomonės veikėjų, aukštos intelligencijos žmonių, bet jie nėra komunistai. Vienas žymiausias Amerikos lietuvių veikėjas, politikas, socializmo teoretikas Dr. Pijus Grigaitis yra laisvamaniš, bet jis visa savo kilnia siela ir aukštu protu kovoja prieš Sovietų Rusijos tvarką, prieš komunizmą.

Taigi, pagal «Šviesos» raštiniškus atrodytų, kap čia paminėti visi vyrai yra komunistai. Tai yra didžiausia nesąmonė. Ir tokios nesąmonės talpinamos laikraštjė.

Tokiems Brazilijos politinėse santvarkos saugotojams goriau būtų prisegti pollicijos žvaigždė, o nė į laikrastjė rašyti.

A š m a n t a s

Baudziava Lietuvoje

Senu žmonių pasakojimai apie senus laikus

Prieš patį karą Zilieso dv. Rokiškio apsk. mirė senelis Juozas Milaknis, turėdamas 118 metų. Sis senelis buvo mano motinos tėvas. Baudziavos laikais pasižymėjo dideliu santvirkumu. Milaknis labai mėgdavo pasakoti apie baudziavą, bet iš jo pasakojimu nedaug kas paliko, nes niekas nepasirūpino šio seno baudziauninko žodžius surašyti. Senelis pasakodavo: «Aš buvau labai tvirtas, ir man arklys pakelti buvo vieni niekai. Tvirkumas man padėjo gyventi, ir aš už kitus baudziauninkus geriau gyvenau. Aš valgiau rugių duoną, ir kai ją nusinėdavau į Sėjų dvarą, tai kitiems baudziauninkams padalindavau po mažą kšnelį. Jie mano duoną valgydavo užkšdami savąją pelnę. Mane mušti ir kankinti bijodavo, bet užtai aš esu baudziava ejęs net keliuose dvaruose — Salu, Ziliesio, Šetekšnų ir Vadūnų. Eja pas ponus Plauskus ir Komarus, bet jie visi buvo žiaurūs. Ponai buvo žiaurūs, bet jie turėjo vaitas dar žiauresnius. Vaitas Vaičekauskasėjo vaito pareigas Salų dvaru. Vieną sykį, kai aš prieš poną nepakėliau kepurės, nors ponas nematė, bet vaitas matė, tai mane nutarė nukotavoti 100 rykščiu. As tada buvau 25 metų. Mane paguldė į lovą, kuris buvo išlietas daržinėje ir užšovė velkes, kad nepajudėčiau. Sukaučiau visas jėgas ir pabandžiau keltis. Valkės istrūko iš cementinio lovio. Aš atstojau, o vaitas su kotu, išsigan-

dė pabėgo. Nuo to laiko vaitai manęs žiauriai nebausti. Vieną sykį po Sekminių švenčių aš pasivėlavau į darbą. Saulutė buvo tšk užtekėjus, kai aš išvydau dvaro mūrus. Pakelėje mane pšitiko raitas vaitas Vaičekauskas ir rėžė man kančią per galvą. Aš vaitą nutraukiau nuo arkljo ir rėžiau jam per galvą su terbele, kurioje buvo visa pladėlė duonos. Vaitas per tris dienas pasimirė. Už tai mane ponas pardavė Vaduvų dvaro žiauriausiam ponui. Tai buvo žiaurus žvėris, kuris kiekvieną savaitę negyvai užplakdavo po vieną, du baudziauninku. Medžiolklėn, vieton skalikų sūnų imdavo baudziauninkų vaikus. Kuris netinkamai eidavo gončias pareigas, tą vaiką sušaudęs. Jo kambariuose, kur jis nakvodavo, buvo pastatyta 12 lovų, kuriuose nakvodavo gražesnės baudziauninkų dukterys. Mergaitės turėdavo poną nurengti ir rytą aprengti. Pirtyje mergaitės sykiu su ponu turėdavo maudyti. P. Kriukelis.

Kaune rengiama sovietų knygcs paroda

Iš Sovietų Rusijos į Kauną atgabenta apie 3,000 svarų knygų, kurios sudaro apie 250 tomų knygų. Parodos organizavimo reikalais atvažiuos Kauną «Voks» pirmininkas Arosovas, kuris savo laiku buvo Sovietų Rusijos atstovs Kaune.

Knygos busiančios parinktos geriausių rusų rašytojų.

Vaziuoja ne gazolinu, bet žmonių asaromis

(Korespondencia iš okupuotas Lietuvos, Lydos apskrščio, Rodunos m.)

Rodunės parapijoja yra apie 6,000 parapiėčių, bet nuo senų laikų žmonės meldėsi senoj medinėj bažnyčioj. Todėl pasitaikus geresniems laikams sumanyta pastatyti nauja murinė bažnyčia. Tuojaus buvo paskirstas šiai misijai kun. St. Šcėmuskis ir 1928 m. pradėta dėti pinigai bažnyčios, statymui. Nutarta nuo hektaro 7 zlotai. Pinigų surinko 150,000 zlotų ir parapijiečiai suvežė 2,000 vežimų akmenių. Žinoma, ne visi parapiėčiai vežė akmenis ir davė pinigų, taigi už tuos ir varpais neskambino ir mišių kunigas nelaikė; nepamiršo ir pakeikti paskutiniaiš žodžiais.

Kaip buvo padaryta tokia pradžia, kunigas pareiškė: «Esu numatęs pastatyti Rodunėje puikiausią bažnyčią iš visos Vilnijos.»

Ir tiesa, bažnyčia pastatyta, bet atmintim, kad jos statymas atsiėjo apie pusę milijono zlotų! Taigi graži sumia. Jau antri metai kaip rodu-niečiai melužiasi naujoj bažnyčioj, bet ar Dievui malonios jų maldos, kuomet jie verkia be duonos ir pieno? Be to, gudrus kunigėlis buvo iš anksto pasiskiręs sau gerą pėdę ir da neuzmiršo apie savo prezentą. Vieną sekmadienį štai ką pasakė: «Ateinantj sekmadienį melsimės naujoj bažnyčioj, taipgi yra svarbių reikalų aptarti, prašau visų davatkų ir bažnyčios statymo komiteto narių po pamaldų užėiti į kleboniją.»

Ir štai ką pasakė klebonijoj:

«Aš jums pastačiau gražiausią bažnyčia visoj Vilnijoje, taigi bus daug svečių pažiūrėti mūsų bažnyčios. Reikalingi bus suriai, sviestas kėausiniai lasiniai, pienas, paukščiai ir gyvulių mėsa ir po kelis centus. Visai ta turite is parapiječių sukolektuoti ir prie sekmadienį klebonijon pristatyti. Galite dabar eiti sau namo ir mano įsakymą įvykdyti.»

Prasidėjo bažnyčios komiteto narių posėdis. Pirm posėdžiu kunigas su kai kuriais nariais susikalbėjo kas link «prezento.» Jis pasakė:

«Manau, kad įvertinsit mano nuopelną dėl jusų ir man įteiksute parapijonų vardu atmintį. Tai priklausio nuo jusų; o mana atmintis jums—štai graži bažnyčia.»

Nariai sušuko: «reikia nupirkti kryžius!»

Bet kunigas šoko kaip padukęs: «Aš ir taip kryžių kasdien nešioju ir jų turiu labai daug. Negeras sumanymas. Kas šiame posėdyje turi kita sumanyną? Prašau.»

«Taksuvka» (automobilis), sušuko kunigo samokslininkas. «Bravo!..!» sako kunigas. «Tu, Sadauskai, mano mintį įspėjai.»

Bet komiteto nariai sako, kad tai brangiai kainuos, negalima. Bet kunigas tuoj ėmė alkoholiu vaišinti visus. Kaip jan atsakančiai buvo nariai pavaišinti, tai sako: «Dabar pasirašykite čia ant popieriaus, kad visi šiam sumanymui pritariat.»

Tuoju viens po kito nariai pasiraše ir kvit.

Rytojais dieną kunigas iš parapijonų kasos pasiėmė 10,700 zlotų ir marš «taksuvką» pirkti. Nusipirko automobilį už 7,200 zlotų, inžinieriui žiedą už 2,500 zlotų, meisteriui laikrodėlį už 1,000 zlotų. Ir tai vis «prezentai» už bažnyčios statymą, o parapijiečiai duonos neturi. Dabar sau kunigas su automobiliumi važinėjasi; nepamiršta ir mērgų; turi iš Rodunės mergaitę ir su ja nuvažiuoja kiton parapijon atlaiduosna; pasiekia Eydą Gardiną ir kitus miestus; bet žmonės sako: «Važinėja tas kraugerys ne gazolinu, bet mūsų asaromis; bet ateis laikas, kada šiam skriaudikui išvarvės mūsų gailios asaros per abu galus!»

Taip sako nuskriausti ir apvilti roduniečiai.

«K»

São Paulo

Pereitą šeštadienį São Paulo miestas turėjo didelės iškilmes, buvo minima jo įkūrimo diena. São Paulo miestas jau gyvuoja 382 metus. Po tiek daugelio metų, jis išaugo į milžinišką miestą, didžiausią visą Pietų Amerikoje industrijos centrą. Šiandieną São Paulo miestas yra lyg žibintas visai Brazilijai ir nuo jo priklauso didelė dalis visos Brazilijos gyvenimas.

Kaip nuo pat savo įsikūrimo, taip ir šiandien, São Paulo valstybės su tuo pačiu varduostine, turėjo ir tebeturi vadovojamą rolę visam Brazilijos politiniam ir ekonomiam gyvenimui. São Paulo yra ne tik stulpas visos Brazilijos ekonominio gyvenimo, bet taip pat politinis ir kultūrinis Brazilijos raidos varyklis. Visuose veiksmuose Brazilija kreipia dėmesį į São Paulo, ką jis sako. Dėl to São Paulo ir vadinamas Brazilijos širdimi Brazilijos žibintu. Nenuostabu, kad jo įkūrimą minėjo visa Brazilija ir tose iškilmėse pereitą šeštadienį dalyvavo São Paulyje federalinės valdžios galvos ir kiti aukšti Brazilijos atstovai.

São Paulo yra įstaigtas kunigų 1554 metais. Kur šiandieną stūkso milžiniški pastatai, fabriakai, gražiausi parkai bei sodai, visa eilė puikiausių vilų. Prieš su virš pusketvirto šimto metų snaudė neįžengiami miškai nepereinamos pelkės su milijardais visokių gyvių, vabzdžių. Bet darbšti žmogaus ranka, sumanus jo protas iškirto miškus, išvalė pelkes ir pabūdavojo puikiausią miestą, kur šiandieną jis atrodo dideliu skruzdėlynu dirbančiu. plūšančiu ir rodančiu darbštumo pavyzdį ne tik Brazilijai, bet ir visai Pietų Amerikai.

Su virš pusketvirto šimto metų yra didelis laiko tarpas, bet ir didelius darbus São Paulo yra nuveikęs. 894-fuose kvadratinuose kilometrose žemės ploto šiandieną užima miestas. Jis statomas dar toliau, didinamas dar labiau. Šiandieną per valandą São Paulo mieste atsistoja 3 nauji namai. Be to, vedami perkasai, būdavojojami nauji tiltai, viaductai, gerinamos susisiekimo priemonės.

Taip pat neatsilieka ir visos São Paulo Estadas. Kultivuojami ūkiai neaprepiami žemės plotai, naikinami miškai, gerinama žemė, auginami įvairiausi augalai. São Paulo estade jau sunku sutikti didelių neįžengiamų miškų. Jie paversti dideliausomis kavos jurėmis, gražiausiais vatos laukais puikiausiomis visokių vaisių plantacijomis, tarp kurių išaugę nauji miestai, miesteliai, dvarai sujungti geležinkeliais ir vieškeliais.

Svietimo atžvilgiu São Paulo gali drąsiai lygintis su Senojo Pasaulio šalimis. Dar Europoje nėra visur įvestas privalomas vaikų mokslas, o São Paulo jau turi tai įvedęs ir iki 14 metų vaikai, tiek brazilai, tiek svetimšaliai privalo mokinti savo vaikus. Nes tik mokslas, aukšta žmonių inteligencija, bendras visuomenės išsilavinimas yra stipriausias šalies pagrindas. São Paulo to siekia ir daug, labai daug ko jis jau yra pasiekęs.

Mes lietuviai didžiume gyvendami São Paulo mieste ir jo estade su bendra São Paulo gyvenimo eiga irgi turime žangti ir neatsilikti nė žingsnio.

A. V.-ias.

SVEIKATOS KAMPELIS

Higiena, Sanitarija ir Sveikata

"Kas turi sveikata, turi viltį, Ir kas turi viltį—turi viską.",
—Aristotelis.

"Visuomenės sveikata yra pamatas ant kurio rymo žmonių gerovė ir šalies spėkos."
—Disraeli.

Žodis Higiena paeina iš lotynų "hygea", ir reiškia sveikatą. Civilizuotų žmonių šiandien yra priimta skaityti, kad kas rišasi su žmogaus sveikata, yra mokslas. Higiena todėl yra mokslas ir dailė apsaugojimui nuo ligų ir pagerinimui sveikatos pavienio žmogaus, šeimynos ar draugijos.

Kaip mokslas higiena aiškina taisykles, kurios nurodo žmogaus gerovę ir jo gyvenimo vertę iki aukščiausio laipsnio. Jos dirva yra labai plati. Ji ima viską, kas rišasi su žmogaus asmenybe gyvoj ar negyvoj formoj: vanduo, maistas, švara, klimatas, ligos, darbas, poilsis ir t. t. Higiena kaip dailė [geriau vadinti asmens higiena] mokina žmogų, kaip reikiai švariai užlaikyti,—odą, kvapas, dantis, burną, virškinimo traktą; kad jis dėvėtų švarias drapanas, mokėtų pats save apsivalyti, savo buto sanitariją suprastų; kad jis mokėtų naudotis gamtos dovana—saule, tyru oru, dienos šviesa; kad jis suprastų ir mokėtų išvengt užkrečiamų ligų.

SANITARIJA taipgi yra paimta iš lotynų katbos žodžio "sanitas", ir reiškia sveikatą. Sanitarijos mokslas yra dalis higienos mokslo pritaikytą

principų aktualio žmogaus gyvenimo naudai. Jis turi daugiau reikalo su maisto rezervacija, vandens priežiūra ir ligų pernešimu iš vienos vietos į kitą. Šiandien sanitarija yra pirmas klausimas visame pasaulyje. Sanitarijos tikslas yra žmonių sveikata ir priemonės pastoti epidemijos kelią.

Dabar kyla klausimas, kas yra sveikata ir kas liga? Griežtos linijos tarp sveikatos ir ligos, tur būt, nėra ir negalima tikrai nustatyti, nors daug apie tai yra kalbama. Sveikata reiškia pozityvų žmogaus kūno ir proto stovį. Kada žmogus išrodo gerai, turi normalias kūno organų fiziologikas funkcijas, mes tokį žmogų, paprastai vadiname sveiku žmogum, šituo žvilgsniu sveikata reiškia suderintą veikimą visų normalių funkcijų, kurios varo žmogaus mašineriją su protenciale ir kinetiška energija. Bet jeigu žmogaus mašinerija yra natvarkoj, fiziologikos funkcijos yra sutrykė,—mes sakome, kad tas žmogus nesveikas.

Kas matome iš šitos trumpos apžvalgės, tikrą liniją sunku yra nustatyti, kur sveikata baigiasi ir kur liga prasideda.

Kokia yra ekonominė sveikatos vertė? Sveikata yra reikalinga ne tik tam, kuris nori daugiausia iš gyvenimo pasinaudoti, bet ir tam, kuris nori daugiausia prie gyvenimo pridėti. Todėl sveikatos vertė yra matuojama pagal žmogaus atliktą naudingą darbą šeimai ir visuomenei.

Bendrai imant higienos mokslas siekia sunaikinti vėžio plėtiną, epidemines ligas ir t. t. (b. d.)

Persekiojimai diktatūru salyse

Dabartinis laikas yra diktatūru siuntimo laikas. Nuo jų kenčia žmonių progresas; nes kur nėra laisvės, ten nėra ir pirmynėigos. Tokius kraštus mes šiandieną turime Vokietiją, Italiją, Lietuvą vienokios rūsies diktatūros ir Sovietų Rusiją — kitos rūsies. Diktatūrų salyse persekiojama ir varžoma žmonių iniciatyva, slopinama visuomenės laisvė. Visas gyvenimas sukasi tik apie «vadą», kurio niekas nerinko. Jis save skaito gudriausiu, žmogum ir pagal jo «išmintį» tvarkomas yra visos tautos bei valstybės gyvenimas. Toks kazermnis gyvenimas iš paviršiaus atrodo gražus, bet viduje jis nekoks. Nepasitenkinimas didelis. Prie pirmų progų prieš «vadą» ruošiami šamokslai ir t. t.

Diktatoriai kitų nuomonių nepripazįsta. Jie gerbia tik savas nuomones, kitokių nuomonių skleidėjus smerkia ir baudžia. Vokietijoje net katalikai ir kunigai kalinami. Hitleris apsidirbo pirma su komunistais ir socialistais, o dabar ima už pakarpos ir katalikus. Aišku, tai nenormalus dalykas. Ir tą visi pastebi. Bet katalikiška spauda pastebėjo tai tik dabar, kuomet keli kunigai atsidadurė Vokietijos kalėjimam katalikų spauda ir Rusijoje mato tik kunigus, kad tik kunigai ten yra persekiojami. Bet visiems juk yra žinoma, kad Rusijoje kalinami visi, kas tik yra kitos nuomonės. Rusijos kalėjimuose šiandieną gal būt daugian socialistų, negu kunigų. Bet jie mini tik kunigus ir bėra kairiają spaudą, kam ji neprotestuoja, duokim sau, prieš Hitlerį už kunigų persekiojimą.

Bet kodėl kunigai tyli, kuomet Hitlerio kirvis kuoja galvas kairiesiems, kodėl jie neprotestuoja prieš tokį barbarišką bausmę? Mūsų nuomone, jei yra vieni ir kiti persekioja-

mi, tai vienodai juos reikia ir užstoti. Kuomet Lietuvoje valdžia uždare visus organizacijas ir politines partijas nepriklausančias tautininkams, tai Lietuvos katalikų veikimo centras protestavo tik prieš katalikiškų organizacijų uždarymą, bet nė pusė žodžio napanisakė už kitas organizacijas. Gl tuo tarpu kairiosios organizacijos ir partijos kovoja už visų žmonių laisvę. Iš to išeina, kad kunigai ir jų lėidžiama spaudama siekia tik sau laisvės ir kovoja tik už savo reikalus. Žmogus.

Vokiečių sąlygos tartis su Lietuva

«Lietuvos žinios» rašo: Dėl Klaipėdos krašto direktorija sudarymo užtrukimo paskutiniu laiku vokiečių spauda vėl pradėjo aštrią kampaniją prieš Lietuvą, visas negeroves suversdamas ant Lietuvos. Gir-di, Lietuvos vyriausybė viena tęsanti «kalta», kad iki pat šio laiko dar nėra sudaryta direktorija. Bet vis dėl to vokiečių spauda ir dabar randa galimą Vokietijos susitarimą su Lietuva, jei (a) būtų pašalinti visi sunkumai seimeliui ir direktorijai, (b) panaikinti neteisėsų direktorijų ir Kauno įstaigų priešingi statutai įstatymai ir priemonės, (c) reviduota Neumanno ir Sasso byla bei amnestuoti nuteistieji ir (d) panaikintas statutinis teismas.

Lietuva turi nemažiau moralinės teisės reikalauti, kad vokiečiai (a) tuojau sustabdytų savo propagandą prieš Lietuvą, (b) nesikištų į Lietuvos vidaus reikalus (c) sustabdytų savo spaudos kampaniją prieš Lietuvą, (d) laikytųsi esančių su Lietuva tarptautinių susitarimų ir (e) visiškai ir visam laikui atitrauktų savo rankas nuo Klaipėdos krašto.

Zodziai kaimo broliams

buiti įkovošit.

II.

I.
Renkasi į miestą
broliai žalo kaimo
jiškot, nusipirkti
meksfaltuotos laimės.
Kaime niurios lušnos,
kloniuos sunkus vargas. —
Mieste: puošnios ponios
Ir vitrinos margos.
Veržias broliam miestan,
sako: «Čia paūžim!..»
Mieste greit nuperka
ponai kaimo dušią.
Neparduokit, broliai,
savo dušios ponams
iš čia nebegrįšit
į laisvuosius klonius!
Čia meksfaltas, murai
užsaldys krutines, —
Negalės sukti
arimų švilpynių.
Palikę arimuos—
geriau pasiguosit
ir k'oniams laisvesnę

Šimet žolė menka,
prasta bus ir piutis.
Kitų metų, broliai,
ruoškimės sienpiutei.
Kad žolė ir reta —
nėr nei ką ją skinti,
sukdams dalį drąsiai
raumenis auginki.
Versdamas pradalgėlį
virpinkis švilpynę—
išmokinsi laisvės
ilgėtis krutinę.
Sukdamas su švilpynėm
pradalgėliais šieno—
išauginsi, broli,
raumenis, kaip plieną.
Sukdamas menkos žolės
pradalgėlį platu—
pasiruosis piučiai
gerai kitų metų.

Juozas Gaigalas.

Dr. Camillo Haddad

MEDICINIŠKA KLINIKA — CHIRURGIJA — AKUŠERIJA
Diatermija ir Ultra-Violetiniai Spinduliai

Su ilga metine praktika Rio de Janeiro ligoninėse

Kainos Pigios

Konsultorija: Rua Boa Vista, 31, (Rūmai Sul America)
4 aukštas, salės: 2, 3, 4. Tel. 2-0300

Ligonius priima: nuo 1 iki 6 val. vakaro. Pašaukia: vyksta į namus; Būto Telef.: 3-0300.

Lietuvos Naujienos

Lietuvių darbininkų likimas Latvijoje

Praėjusią vasarą nuvyko į Latviją žemės ūkio darbų dirbti keletas tūkstančių Lietuvos darbininkų. Nuvyko žmonių pagyvenusių, vidutinio amžiaus ir net pusbėrnių. Ne vienas jų nanė kurį laiką padirbėjęs kurį laiką uky, pereiti į pramonines įmones, tačiau nusivylė. Latviai iš užsienio atvykusius dirbti žemės ūkio darbų žmonėms nieste apsigyventi neleido.

Daugelį suviliojo geras atlyginimas, tačiau pasirodė, kad atlyginimas nėra taip geras. Latviai atvykusiems iš užsienų darbininkams moka žemesnes algas, kaip vietiniams. Ir atlyginimas nei kiek nėra aukštesnis už tą, kurį moka mūsų ukininkai, ypač Klaipėdos krašte. O Klaipėdos krašte darbininkų perlekliaus nėra. Atrodo tad, kad galima buvo ir savame krašte nebūlogai išsiversti. Kai kurie lietuviai Latvijoje šiek tiek susitaupė, bet ne grįš toksai, koks ir nuvyko, Girdėtis, kad yra ir tokių, kuriems teks grįžti pėčioms, nes geležinkelio bilietui nebūturį pinigų.

Švedų degtukų sindikatas nori, kad skolą gražintų litais

Švedų degtukų sindikatas Lietuvai turėjo paskolinti 60 milijonų litų. Po Krugerio katastrofos sindikatas visos sutartos paskolos nedavė. Tada susitarta buvo sumažintas procentas už sindikato paskolą. Pagal sutartį paskola būtų gražinama doleriais, bet doleriui kritus, sindikatas nori, kad paskolą būtų sumokama lito kursu.

Del tų neaiškumų sindikato atstovai tarėsi su finansų ministru bet del kai kurių dalykų pasitarimai atidėti tolesniam laikui.

Paunksnio byla

Panevėžio apskritis. Panevėžy kariuomenės teismas nagrinėjo ūkininko Paunksnio, kaltinamą už platinią atsisaukimą, kad ukininkai neparoduotų savo gaminių.

Paunksnis prisipažino kad gavęs vieną iš tų atsisaukimų, ji perrašęs tušu ir šapirografu atspaudinęs 50 egzempliorių. Už tai jis yra apkaltintas.

SKLYPU PARDAVINĖTOJAS

Įvairūs sklypai, įvairiose vietose-įvairiomis kainomis ir įvairios paskolos bei namų statymas, kompanijos prieinamiausiomis sąlygomis ir žemiausiomis kainomis.

Kas tik interesuojatės žemių sklypais bile kurioje vietoje, teiriuokitės pas mane Villa Zelina, Av. Zelina, 24. Jozas Augulis.

Medicina ir Chirurgija

Dr. Paulo Licciardi

Moterų, Venerinės ir Odos ligos. Sifilis. Stiprus ir kroniškas Reumatizmas. Kojų ir vidurių skauduliai. Ekzema. Viskas gydoma be operacijos.

BENDRA KLINIKAI VAIKAMS IR SUAUGUSIEMS

Vyksta pašauktas į namus bilevalanda. Telef: 5-4175. Konsultorija ir Rezi-dencija: Rua Silva Pinto, 444. Priėmimo valandos: nuo 11 iki 12 val d. ir nuo 2 iki 6 val. vak. PASTABA: Visomis dienomis nuo 7 iki 10 v. v. ligonius apžiūri už dyką Rua Silva Pinto, 259(Bom Retiro).

Paunksnio gynėjas adv. Petraškevičius kalt. gindamas pažymėjo, kad tai neličia valstybės ar vyriausybės reikalų, o yra tik grynai ukininkų interesų gynimas. Panašūs reiškiniai dažnai pasikartoja Amerikoje ir kituose kraštuose, bet tas yra vieša. Teismas bylą išžiūrėjęs nubaudė 2 metu sunkių darbų kalėjimo.

Iš Varšuvos į Kauną atvažiavo inžinierius Zubko

Inžinierius Zubko įgaliotas lietuvių bičiulių draugijos Varšuvoje, atvažiavo į Kauną ir čia renka medžiagą susiartinimo reikalui ir projektuoja naują veiklą: Jis yra apkeliavęs Ameriką Aziją ir kitas šalis. Į Kauną jis nuvyko pirmą kartą.

Nubaudė už pasisavinimą indelių

Apeliaciniai rumai negrinėjo Panevėžio apyg. teismo prokuroro skundą Lisausko ir Babučiuono byloje, kurie buvo nubauti po 6 mėnesius kalėjimo lygtinai už tai, kad jiedu, budami ukininkų smulkaus kredito bankelio — Lisauskas vedėju, o Babučiuonas kasininku, — neužpajamavo ukininkų indelių it juos pasisavimo. Teisme kaltinamieji aiškinosi, kad jie tuos pinigus privačiu budu išskolino.

Prokuroras savo skundė motyvuoja, kad kaltinamųjų veikimas pakerta kooperacijos vardą, ja pasitikėjimą ir todėl neužsitarnauja palengvinimo:

Apeliaciniai rumai teismo sprendimą pakeitė ta prasme, kad skirtą bausmę pripažino atliktiną ir Lisauską suėmė teismo salėje, o neatvykusį į teismo posėdį Babačiuną pavedė suimti policijai.

Dėmesio

Užkrečiamas (lyties) ligas visokias įsisenėjusias žaizdas ir kitokias odos ligas pagydu trumpiausiu laiku. Taipogi gydau ir kitokias ligas su savo vaistais. Apžiūrėjimas, patarimai ir adatos veltui. Priimu visomis dienomis bile kokia valanda

VILLA ZELINA, PALEI B/ NYCIA, Rua 14, nr. 9

FELCERIS

Garlo

Bondės nuo Largo da Sê, 32. Autobusai nuo seno Turgaus.

Greit baigs Lapeno bylos tardymą

Iš autoritetingų šaltinių pranešama, kad parengiamasis tardymas Jono Lapeno ir kitų byloje bus baigtas apie gruodžio mėn. 15 d.

Už melavimą — 1,5 metų kalėjimo

Ukmergės apylinkės gyventojai K. Dótkus, Ig. Kuliešis ir St. Vasišauskas teisme prisiekė, bet davė me-

lagingus parodymus. Už melavimą teismas visus nubaudė po 1,5 metų kalėjimo.

Lukšas padavė kasacijos skundą

Neseniai kariuomenės teismas Lukšą už priešvalstybinį veikimą nubaudė 6 mėn. sunk. darbų kalėjimo. Lukšas sprendimu nepatenkintas — padavė kasacijos skundą.

SIUVYKLA

ESTAN

Lietuviai — vyrai, ponios, panelės! norėdami palaikyti savo elegantiškumą ir sutaupyti savo sunkiai uždirbtus pinigus, kreipkitės į Stasio Šlikto siuvyklą. Tai vienintelė, kuri dirba už prieinamas kainas ir atsako už darbą. Ten pat yra specialus skyrius moteriškiems rubams, ypač paltams ir kostiumams

Rua da Conceição, 79-a. S. Paulo. Prieš Luz stoti.

Laisvoji Mintis

Laisvamanių Etinės Kultūros Draugijos Organas, mėnesinis žurnalas, kovoja su prietarais, prekyba dangumi, už sviesesnę, teisingesnę dabartį ir ateitį. Metinė prumerata užsieny vienas doleris. Adresas: Kaunas — Šančiai, Vytarto g. 52. Lithuania — Europa.

Casa Pfaff

Parduodame siūvamas mašinas «Pfaff» išsimokėjimui po 40\$000 mėnesinis mokeskis. Už pinigus mašinos parduodamos su didele nuolaida. Priimame taip pat dėvėtas mašinas sumokamo gerą kainą. Atliekame taip pat ir kitus šioj srityj reikalus.

Rua da Moo'ca, 374-A., Tel. 9-0120. S. Paulo.

TINTURARIA

Pranešu savo tautiečiams, kad atidariau tinturariją lietuvių apgyventojų vietoje rua Dias Leme, 96

Priimu įvairiausias rūbus skalb, dažyti, prosyti, kaip vyriškus kostiumus, paltus, taip ir moteriškas sukneles. Kainos labai pigios, darbas sąžiningas ir punktualiai atliekamas. Ona Burbienė.

SIUVYKLA LIETUVA

Kazio Žebrausko
Rua Duque de Caxias, 63

Siūvame vyriškus rūbus pagal paskutinių madų (figorinių). Darbas garantuotas ir tautiečiams darome nuolaidas. Medžiagų pasirinkimas taipgi yra vietinių ir užsieninių.

Adresas: rua Duque de Caxias, 63
SÃO PAULO

LABORATORIJA**MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS**(Nugarakaulio smegenų svauja šlapimo ir išmatų)
Tikras ir geras.

Dr. M: KANDIA IR A. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.

Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINĖ**„José Paulino“**RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307
(BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagarba Provizorius A. RUMMEL
Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v**Dr. B. K. Chipiakoff**

(Maskvos universiteto)

su didele praktika Europoj ir Brazilijoj.

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų, šlapimo ir išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta

Rua Ypiranga, 193, app. 4- Telef. 4-0316 - S. PAULO

DAKTARAS**A. JAZARA SNEGE**

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.

Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kampas rua Boa Vista ir 25 de Março).

Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068

Rukantieji!

PRIVALOT žinot, kad malonu ir pigu rūkyti nekenksmingose nikotinėse gilzėse, kurių mundštukuose yra vata ir sunaikina nikotiną. Labai pigiai kaštuoja: 100 ŠTUKU 600 REISU, 1000 ŠT. — 4\$500, taip mašinėlė dirbti papirosams kaštuoja 1\$000. Persiuntimas interioran 1000 št. gilzų — 6\$000.

RUA S. CAETANO, 208 — S. PAULO

Casa Genny

Papirosinė popjėra «Paris» 100 knygučių ir vienas kartonas 12\$000.

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetų

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreja — Sifilis.

Gydymas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.
Susikalbama lietuviškai.Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštas.
Tel. 4-1705.**PRISIEKUSIS VERTĖJAS****MIGUEL OCOUGNE**

Rua 15 de Novembro, 32 sobreloja Tel. 2-6393

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: chamadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus dokumentus.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN**ADVOKATAS**

(Diplomuotas S. Paulo Fakulteto)

Civilinės ir prekybinės oylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštas
Telef. 2-1629

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val. vak.

KALBA LIETUVIŠKAI

Daktaras A. M. Kandia

Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 v. ir nuo 3-9 v

Analizė ligoniams nemokama.

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.

Tel. 4-0218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“Įsteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinaime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namų fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur SchmidtRua São Caetano, 111
(senas nr. 103) S. PAULO
Telephone 4-5576**Vaistinė PASSERINI**Provizoriaus
CARLOS PASSERINI

Leidžiame adatas. Kainos pigios. Patarnaujame ir naktį.

Rua Dr. Silva Pinto, 263
(Bom Retiro).Telephone 5-3584,
S. PAULO**Dantių gydytoja****Dr. B. Levin**

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinskago asistentė Lvove. Gydo, traukia ir deda dantis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis.

Adresas Rua José Paulino, 109. Tel. 5-6307

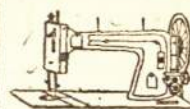
(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

Charutaria Central da Mooca

Isteigta 1915 metais

Eduardo Rodrigues

Visokiausios rūšies cigarai, charutai, papirosams dirbti ir kiti reikalingi rūkanties daly. Taip pat geriausios rūšies tabakas palaidas, pokeliais ir „vata“.

Pasirinkimas didžiausias pagal vartotojo pageidavimą.
S. Paulo, Rua da Mooca, 420 Tel. 9-1264.**Siuvamos Mašinos**

Padėvėtos siuvamos mašinos, beveik naujos, pigiausiomis

kainomis, tik

CASA ADÃOR. Conselheiro Ramalho, 274
Campas Av. Brigadeiro Luiz
Antonio Telefonas: 7-6191.
Persiuntimas interioran mūsų sąskaiton Bondes: 3, 5, 30, 47.

„L. Aidas Br.“ metams kaštuoja 12\$. Pinigus siųsti įvertintam laiške adresu „L. A. B.“ R. da Mooca, 424.

DANTU GYDYTOJAS JOSÉ LEVKOVICH

R. Silva Pinto 264 (ant. 46) B. Ret.

Atsižvelgdamas į sunkų laiką, autarė sumažinti kainas už dantių gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cidabro purceleno 8\$000, gryno aukso danties vainikėlis 40\$000.

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

Neturtingiems traukiame dantį už 3\$ ir pridėdame veltui vaistų skausmui numalšinti.

FOTOGRAFAI IS KAUNO**GILUC**

savo menišku darbu daro moderniškas visokių rūšių fotografijas iš geriausios užsieninės medžiagos papiginta kaina. Be to, europiečiams daroma

nuolaida.

Adresas: Rua José Paulino, 118a

Bom Retiro.

LIETUVIŠKA**SPAUSTUVĖ**

rua da Mooca, 424

Atlieka visokius spaudos darbus įvairiomis kalbomis. Darbas atliekamas švariai, greitai ir pigiai. Reikalui esant, visuomet kreipkitės tik į Lietuvišką Spaustuvę

R. da Moo'ca, 424**KIEKVIENO LETUVIO NAMUOSE**

turi rastis

„Liet. Aidas Br.“

Jo kaina:

metams 12\$

pusei metu 7\$

(„Liet. Aidas Br.“

Adresas (R. da Mooca) 424

(S. PAULO)

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimas

Vis dėlto mūsų «patriotai», kurie gauna iš Lietuvos valstybės išdo nuolatines pašalpas ir sėdi «lietuviškuose namuose», yra labai juokingi. Jie mano, kad tik jie, rydami Lietuvos litus, turi teisę būti lietuviais ir minėti Lietuvos tautines bei valstybines šventes.

Jau kėlios savaitės prieš «Vilties» sąjunga pasiskelbė, kad jie ruošiasi vasario 15 d. minėti Lietuvos Nepriklausomybės šventę lietuvių mokykloje Mokoje. Ir tam paminėjimui pasikvietė kalbėtoją konsulą P. Gaučį. «Lietuviški namai», geriau sakant Tauragės revoliucionierius Majus, savam laikraštyje pranešė kad jo «lietuviški namai» viltiečių paskelbto minėjimo nepripažįsta ir laiko jį nepatriotišku. Be to, jis paskelbė, kad tą pačią dieną, toj pačioj vietoj ir tą pačią valandą darys Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą «lietuviški namai». Vadinasi, viltiečiai tapo išstumti, kaip netikę patriotai ir neturi teisės ruošti Lietuvos nepriklausomybės paminėjimą. P. Lietuvis.

Lietuviai džiaugiasi «Grūdo» atgavimu ir jo perorganizavimu

Gyvenantieji lietuviai fazendose sužinojo, kad Brazilijos lietuvių ūkininkų draugija vėl atgijo ir tapo perorganizuota, džiaugiasi. Nes gal pagaliau bus prieta prie to, kad lietuviai galės įsigyti savo žemės koloniją ir nebereikės dirbti dvaruose už pudyki. O lietuvių gyvenančių fazendose ir dirbančių svetimiems yra labai daug, apie pusę lietuvių išėivių, taigi ir pritariamas žemės ūkio kolonizacijai bus didelis. Tik reikia jis varyti iki galo.

Fazendos darbininkas.

Lietuvių mokyklose reformos

Teko sužinoti, kad «lietuvių są-

junga» pareikalavo iš konsulo, kad būtų padarytos lietuvių mokyklose reformos, būtent, kad mokytojai, kurie pritaria «lietuvių sąjungai» ir siunčiamom pašalpom iš Lietuvos neatsakomingsiems asmenims būtų paskirti mokytojauti į tas mokyklas, kurios veikia nuosavuose namuose, o kurie nepritaria «Lietuvių sąjungai», perkelti į mirštančią Bom Retiro mokyklą. Konsulas tokias reformas ir padarė, į einančią prie galutin bankroto mokyklą Bom Retire paskyrė Nalivaiką, kuris esąs neloyalus kairiuriams «liet. sąjungos» vadams. O į Nalivaikos vietą perkeliamas mokytojas iš V. Anastacijos. Lietuviai mokičiai tokiu patvarkymu nepatenkinti ir žada prieš tai protestuoti.

Mokietis.

Nuo Red. Mums rodos, kad visi čia lietuviai mokytojai priklauso prie «lietuvių s.» ir drauge dirba su tos «sąjungos» vadais iš vieno. Mokytojų pakeitimas yra kita priežastis.

Svarbus «lietuvių sąjungos» posėdis

Persaitą savaitę «lietuvių sąjunga» susaukė savo narius į generalį posėdį aptarti «svarbius» reikalus. Kadangi «lietuvių s-ga» randasi lietuviškuose namuose, arba kaip juos vadina — lietuviškoj karčiamej, tai ir posėdžių svarbiausi darbai būna: pijokavimas. Kuomet «patriotai» nusigeria «v drebezgi», tada prasideda «rimti» įvairių klausimų svarstymai. Taip įvyko ir paskutiniame tos «sąjungos» generaliniame posėdyje: nusigėrę patriotai nutarė paskelbti savam laikraštyje apie Aido tiražą. Ir apzaimino visuomenei, kad Aido tiražas paskutiniu laiku yra nupuolęs beveik pusiau. Tik labai interesna, kodėl paskelbta «beveik pusiau», o kodėl ne visa pusė? Mat nors ir girtos galvos, bet bijojo susikompromituoti. Bet dar labiau interesna; ką bendrą turi Aido cir-

kuliacija su latrelių posėdžių? Ir ko jie turi rūpintis, ar Aido tiražas nupuolė, ar pakilo. Daleiskim jeigu Aido tiražas ir nupuolė «beveik ant pusės», kaip skelbia savo nutarime «lietuvių są-ga», tai vis dėl to jis yra didelis, nes be jokių pašalpų išsilaiko, o tik grynai pačių skaitytojų parama. Tuo tarpu gi «sąjungos» organas «Lietuvis» kiekvienam numery skelbia, kad jų skaitytojų skaičius yra milžiniškas o be nuolatinių pašalpų negali gyvuoti ir kuomet buvo manoma «Lietuviui» nutraukti pašalpą, tai Majus visa gerklė rėkė, kad jie be pašalpos gyventi negalės. Tai dabar ir sulygin-kim tiražus Aido ir Lietuvis.

Aido tiražas, kaip jie sako, mažas, o vis dėlto laikraštį apmoka. O Lietuvis tiražas «milžiniškas» ir negali laikraščio išlaikyti, turi kiekvieną mėnesį iš Lietuvos laikraščiu sunaudoti po 600 litų. Sprendžiant iš «sąjungos» nutarimų, pasigyrimų ir gaunamų kas mėnesis pašalpų, atrodo, kad jie visus 600 litų, susirinkę posėdžiauti, pražūta.

Paskutiniu laiku cirkuliacija, galime pasidžiaugti, padidėjo trigubai. Redakcija dėkojaviems Aido bičiuliam, kurie savo prenumeratom jį remia.

Nusišovė ligininės [tarnautojas

Lietuvis Stepas Kazlauskas, 26 metų amžiaus tarnavo Santa Catharina ligininėj S. Paulo mieste. Sausis 29 d., nežinia dėl kokios priežasties, Stepas toje pačioje ligininėje nusišovė. Policija veda tardymą. Krsp.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

V. Sinkevičiui. (Paraná) : Tamstos siųstų pinigų dar nesamė gavę. Pinigus siūsti reikia įvertintam laiške adresuojant: Aidas, rua da Mooca, 424 São Paulo.

Skaitytojas iš Monte Mör prašom panešti savo pavardę ir pilną adresą, nes gavome pinigų ir nežinome nuo k.

Alfaiataria

Albino V.

Persikėle ant Rua Silva Jardim, 44-A (Belém)

Villa Zelina

Žemės sklypai be nuosimčių ilgam išsimokėjimui po 30\$000 mėnesiui. Duodama išsimokėjimui ir statybos medžiaga. Už grynus pinigus žemė su didele nuolaida. Taip pat už grynus pinigus parduodami jau pastatyti ir gerai įrengti namai.

Tikrų žinių gauti galima kreipiantis visomis dienomis vietoj kontoroj Avenida Zelina, 33.

Karlos Korkiško.

Siūvykla Galecko

Yra vienintelė S. Pauly, lietuvių siūvykla, kuri neturi sau konkurento. Darbas atliekamas pagal naujausias madas paties Galecko, diplomuoto siūvėjo prižiūrimas. Norintieji turėti gerai pasiūtą rūbą, kreipkitės tik į siūvyklą Galecko. Adresas: R. Duque de Caxias, 257. Tel 4-1457. S. Paulo.

DISTILLARIA VILNIUS
DE F. CEMARKA
UBALDINO DO AMARAL 66
TEL. 9-0184 S. PAULO

Lietuviai Tautiečiai

Visur reikalaukite, tik «Distillaria Vilnius» išdirbinių. Neklausykite, jeigu kas jums peiks, iš pavydo savos pramonės išdirbinius. Kurie taip darys, žinokite, kad tai yra «blogos valios» tautietis, todėl juos boikotuokite — neidami pas juos pirkti. Atsilankiusieji į fabriką visuomet maloniai yra priimami. Užsakymai virš 20 milreisų pristatomi namus.

RIO DE JANEIRO MIESTE VIENINTĖLĖ LIETUVISKA LEITERIJA-KAVINĖ-SORVETERIJA

Pr. Dutkaus ir J. Funkos

Pienas, Kava, Sorvetė, įvairūs gėrimai vietiniai ir užsieniniai, o taip pat ir užkandžiai galima gauti tik lietuvių užėigoj. Atvykę iš provincijos, neužmirškite užėiti į lietuvišką Leiteriją — Kavinę, čia gausite užkasti ir išgerti ir reikalingų jums informacijų.

Rua de Catumby, 4. — Rio de Janeiro

Užsiorinūmaravo Aidą 1936. m.

(Tąsa iš 4-to numerio)

Repečka Jurgis — S. Paulo,
Jukna Kazys — Paraybuna,
Saldukaitis Juozas — Piratinga,
Jasiūnas Leonas — Barretos,
Rūkas Juozas — Quatá,
Daunora Juozas — J. Tavora,
Masiuolionis Jonas — R. G. do Sul,
Satkūnas Antanas — S. Paulo,
Aušrutas Stasys — Cubatão,
Kučinskas Jonas — R. Alves,
Bartkevičius Juozas — Quatá,
Baltušis Petras — S. Paulo,
Ragelis Pranas — Jundiah,
Paluiki Ignas — Jundiah,
Velbasytė Elena — Argentina,
Aleksynas Antanas — Piqueroj,
Deinis Jurgis — Santo Anastacio,
Cincikas Mykolas — Chavantes,
Kundavičius Juozas — V. Alpina,
Sinkevičius Vincas — S. Paulo,
Gribauskas Jonas — Guatambu,
Arsauskas Stasys — Barretos.

Tautietei!

Nelk neapsirinkęs šioje gražioje viloje sau žemės sklypo. Pigiausi mėnesiniai mokėjimai. Suteikiame statybai medžiagą.

Raštinės: { Centraline: Praça Antonio Prado, 3 sob. Tel. 2-5023
Vila Prudente: Rua Cap. Pacheco Chaves, 11
Vietoje: Avenida Zelina, 33. pas Carlos Korkiška.

Reikalingi agentai, kreiptis Villa Prudente raštinėn.